แผนการบริหารจัดการความเสี่ยงและการประเมินความเสี่ยงการทุจริตและประพฤติมิชอบ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๖

องค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง
อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย

ประเมินความเสี่ยงการทุจริต

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสม จะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่ บุคลากรขององค์กร ถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมา ใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีการทุจริต หรือในกรณี ที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็ จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้เพราะได้มีการเตรียมการ ป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการ ป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. กรอบการประเมินความเสี่ยงการทุจริต

กรอบตามหลักของ การควบคุมภายในองค์กร ตามมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ (Committee of Sponsoring Organizations ๒๐๑๓) ซึ่งมาตรฐาน COSO เป็นมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับมาตั้งแต่เริ่มออก ประกาศใช้เมื่อปี ๑๙๙๒ สำหรับมาตรฐาน COSO ๒๐๑๓ ประกอบด้วย ๕ องค์ประกอบ ๑๗ หลักการ ดังนี้

องค์ประกอบที่ ๑ สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- หลักการที่ ๑ องค์กรยึดหลักความซื่อตรงและจริยธรรม
- หลักการที่ ๒ คณะกรรมการแสดงออกถึงความรับผิดชอบต่อการกำกับดูแล
- หลักการที่ ๓ คณะกรรมการและฝ่ายบริหาร มีอำนาจการสั่งการชัดเจน
- หลักการที่ ๔ องค์กร จูงใจ รักษาไว้และจูงใจพนักงาน
- หลักการที่ ๕ องค์กรผลักดันให้ทุกตำแหน่งรับผิดชอบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๒ การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- หลักการที่ ๖ กำหนดเป้าหมายชัดเจน
- หลักการที่ ๗ ระบุและวิเคราะห์ความเสี่ยงอย่างครอบคลุม
- หลักการที่ ๘ พิจารณาโอกาสที่จะเกิดการทุจริต
- หลักการที่ ๙ ระบุและประเมินความเปลี่ยนแปลงที่จะกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๓ กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- หลักการที่ ๑๐ ควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
- หลักการที่ ๑๑ พัฒนาระบบเทคโนโลยีที่ใช้ในการควบคุม
- หลักการที่ ๑๒ ควบคุมให้นโยบายสามารถปฏิบัติได้

องค์ประกอบที่ ๔ สารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication)

หลักการที่ ๑๓ องค์กรข้อมูลที่เกี่ยวข้องและมีคุณภาพ

หลักการที่ ๑๔ มีการสื่อสารข้อมูลภายในองค์กร ให้การควบคุมภายในดำเนินต่อไปได้

หลักการที่ ๑๕ มีการสื่อสารกับหน่วยงานภายนอก ในประเด็นที่อาจกระทบต่อการควบคุมภายใน

องค์ประกอบที่ ๕ กิจกรรมการกำกับติดตามและประเมินผล (Monitoring Activities)

หลักการที่ ๑๖ ติดตามและประเมินผลการควบคุมภายใน

หลักการที่ ๑๗ ประเมินและสื่อสารข้อบกพร่องของการควบคุมภายในทันเวลาและเหมาะสม

ทั้งนี้องค์ประกอบการควบคุมภายในแต่ละองค์ประกอบและหลักการจะต้อง Present & Function (มีอยู่จริงและนำไปปฏิบัติได้) อีกทั้งทำงานอย่างสอดคล้องและสัมพันธ์กัน จึงจะทำให้การควบคุมภายในมี ประสิทธิผล

๓. องค์ประกอบที่ทำให้เกิดการทุจริต

องค์ประกอบหรือปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริต ประกอบด้วย Pressure/Incentive หรือแรงกดดันหรือ แรงจูงใจ Opportunity หรือ โอกาส ซึ่งเกิดจากช่องโหว่ของระบบต่าง ๆ คุณภาพการควบคุมกำกับควบคุม ภายในขององค์กรมีจุดอ่อน และ Rationalization หรือ การหาเหตุผลสนับสนุนการกระทำตามทฤษฎี สามเหลี่ยมการทุจริต (Fraud Triangle)

๔. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

องค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง จะแบ่งความเสี่ยงออกเป็น ๓ ด้าน ดังนี้

๔.๑ ความเสี่ยงการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับการพิจารณาอนุมัติอนุญาต (เฉพาะหน่วยงานที่มี ภารกิจให้บริการประชาชนอนุมัติหรืออนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณา อนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘)

๔.๒ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๔.๓ ความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ

การพิจารณาอนุมัติ อนุญาต

การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

การใช้จ่ายงบประมาณ และการบริหารจัดการ

๕. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยง

การวิเคราะห์โอกาสที่จะเกิด

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด
๕	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูงมาก
๔	เหตุการณ์ที่อาจเกิดได้สูง
๓	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นบางครั้ง
๒	เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นน้อยมาก
๑	เหตุการณ์ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น

การวิเคราะห์ผลกระทบ

ระดับ	โอกาสที่จะเกิด
๕	เกิดความเสียหายต่อหน่วยงานรัฐเจ้าหน้าที่ถูกลงโทษชี้มูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม
๔	ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อลงข่าวอย่างต่อเนื่อง
๓	หน่วยตรวจสอบภายในหรือหน่วยตรวจสอบภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง
๒	ปรากฏข่าวลือที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส
๑	แทบจะไม่มี

การประเมินระดับความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง					
โอกาส	ผลกระทบ				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก	สูงมาก
๔	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก	สูงมาก
๓	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง	สูงมาก
๒	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑	ต่ำ	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูง

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
องค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย

ที่	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	ประเด็น/กระบวนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง	การประเมินระดับความเสี่ยง			มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
					โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	
๑	การพิจารณาอนุมัติ/อนุญาต	การขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ดัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคาร	อาจมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนงานเรียกรับหรือได้รับสินบน สินน้ำใจของขวัญหรือผลประโยชน์จากผู้ขออนุญาต	๑.เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนงาน ขาดจริยธรรม ตามประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น ๒.ผู้ยื่นขออนุญาตมีวัฒนธรรมในการมอบของขวัญหรือสินน้ำใจแก่เจ้าหน้าที่	๒	๒	ต่ำ	๑.กำหนดนโยบาย No Gift Policy โดยเป็นการสร้างจิตสำนึกให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่งดการรับและให้ของขวัญ ๒.จัดทำมาตรการและเผยแพร่เกี่ยวกับประมวลจริยธรรม ๓.มาตรการจัดทำข้อตกลงการปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาล

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
องค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย

ที่	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	ประเด็น/กระบวนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง	การประเมินระดับความเสี่ยง			มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
					โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	
๒	การใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่	การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้างการเก็บภาษีป้าย	อาจมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนงานเรียกรับหรือได้รับสินบน สินน้ำใจของขวัญหรือผลประโยชน์ในการเสียภาษีที่ลดลง	๑.ขาดการควบคุมตรวจสอบของผู้บังคับบัญชาอย่างเคร่งครัด ๒. เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องขาดจริยธรรม ตามประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น	๒	๒	ต่ำ	๑.กำหนดนโยบาย No Gift Policy โดยเป็นการสร้างจิตสำนึกให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่งดการรับและให้ของขวัญ ๒.จัดทำมาตรการและเผยแพร่เกี่ยวกับประมวลจริยธรรม ๓.การควบคุมและสอบทานจากผู้บังคับบัญชา ๔.มาตรการจัดทำข้อตกลงการปฏิบัติราชการตามหลักธรรมาภิบาล

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖
องค์การบริหารส่วนตำบลวัดหลวง อำเภอโพนพิสัย จังหวัดหนองคาย

ที่	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	ประเด็น/กระบวนการดำเนินงาน	เหตุการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น	ปัจจัยเสี่ยง	การประเมินระดับความเสี่ยง			มาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต
					โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	
๓	การใช้จ่ายงบประมาณและการบริหารจัดการทรัพยากรภาครัฐ	๑. การจัดซื้อจัดจ้างปละบริหารพัสดุ	อาจมีเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างเรียกรับหรือได้รับสินบน สินน้ำใจของขวัญหรือผลประโยชน์ จากผู้ขายหรือผู้รับจ้าง เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ ผู้ขายหรือผู้รับจ้าง	๑.เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนงาน ขาดจริยธรรม ตามประมวลจริยธรรมพนักงานส่วนท้องถิ่น ๒.ผู้ยื่นขออนุญาตมีวัฒนธรรมในการมอบของขวัญหรือสินน้ำใจแก่เจ้าหน้าที่	๒	๓	ปานกลาง	๑.กำหนดนโยบาย No Gift Policy โดยเป็นการสร้างจิตสำนึกให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่งดการรับและให้ของขวัญ ๒.มาตรการเปิดเผยข้อมูลสาธารณะของ อบต.วัดหลวง ๓.มาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนของ อบต.วัดหลวง
		๒.การควบคุมทรัพย์สิน	อาจมีเจ้าหน้าที่ นำทรัพย์สินของหน่วยงานไปใช้ประโยชน์ส่วนตน	๑.ขาดการควบคุมการใช้ทรัพย์สินของราชการ	๒	๒	ต่ำ	การมอบหมายเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาทรัพย์สินของราชการ

(ลงชื่อ)..... ผู้ประเมิน
(นายธีระวุฒิ สูงเนิน)
นิติกร